

DOMOVINA

Oglaš:

Za 1 mm x 60 inseratnega stolpiča mali 80 vinarjev, uradni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Sedna ulica 6.

Naročnina:

Za cela „Domovine“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Potkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Na vročih tleh.

Protičevu nasilstvo ne bo dolgo držalo.

Beograd, 8. marca. (Izv. por.) Za današnje sejo Narodnega predstavništva se pričakuje z napetostjo izjave, ki jo bodo podali Črnogorci in pa posl. Smoldaka v imenu neopredeljenih. Zatrjuje se, da hočeti ti dve grupi zahtevati od Protiča, da demisionira in napravi mesto koncentracijsko ali pa nevtralni vladi. Že po dose-
danjem poteku zasedanja Narodnega predstavništva je več kot dokazano, da Protič ne more izvršiti od regenta mu poverjene naloge, ker je delovanje parlamenta izključeno. Ako se bo Protič še naprej posluževal nasilnih in goljufivih

sredstev v dosego svojega namena, ni nobenega dvoma, da bo naletel na odpor, ki ga bo čez noč pomedel z mesta. Beograjski listi, zlasti „Beograjski dnevnik“, zatrjujejo, da je povsem izključeno, da bi se Protič mogel dalj časa vzdrževati z nasiljem. Tega tudi beograjska javnost dopustiti ne more. S krvjo in mukami pridobljeno narodno edinstvo je treba čuvati za vsako ceno. Vsakdo, kdor bi resnejše poskusil to uničevati, se mora zavedati, da se nahaja v Beogradu na vročih tleh.

Minister Roškar uvaja nemški uradni jezik.

Beograd, 8. marca. (Izv. por.) Po nastopu ministra Roškara se je izvršila v ministrstvu poljo-privrede nepojmljiva izprememba. Novi minister je uvedel mesto srbsko-hrvatsko-slovenskega jezika kot uradni jezik — nemščino. Je sicer istina, da inteligenca ministra Roškara ni velika, da ne zna čitati cirilice in tudi ni sposoben, se je naučiti v par dneh, vendar ni nikdo pričakoval, da bo njegova zanikernost in komodnost

tako velika, da se bo rajše v uradu posluževal nemščine (katero pa tudi le za silo lomi), kot da bi privadil uho od svojega dialekta na srbski. V Beogradu je nastalo vsled uvajanja „švabskega“ jezika po ministru Roškarju veliko ogorčenje. Večje narodne sramote in večjega škandalu SLS skoraj ni mogla napraviti kot da je postavila bivšega hlapca in jugoslovanskega analfabeta za ministra.

Manifestačni zbor JDS. v Mariboru.

Maribor, 8. marca. (Izv. poročilo.) Danes ob desetih dopoldne se je vršil tu javen shod Jugoslovanske demokratske stranke, za katerega je vladalo v mestu in okolici velikansko zanimanje. Mestno in okoličansko prebivalstvo je že dolgo pred napovedano uro napolnilo do zadnjega kotička obsežno dyorano Narodnega doma. Istotako je bila nabito polna tudi galerija. Navzočih je bilo nad tisoč ljudi, ki so z nestrpnostjo pričakovali poročila napovedanih govornikov.

Shodu je predsedoval narodni poslanec, prof. Voglar, govorili pa so bivši minister trgovine in industrije dr. Kramer, bivši predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Zerjav, srbski narodni poslanec Kecmanović in načelnik Jugoslovanske demokratske stranke za Slovenijo dr. Kukovec. Minister na razpoloženje dr. Kramer je poročal o razvoju političnih dogodkov v Beogradu in se obširno bavil zlasti z ekspozicijem Protič-Koroščeve vlade v narodnem predstavništvu, ki je tako klaverno in prazen, da bolj ne more biti. Iz njega odseva jasn dokaz, da stranke, ki so zastopane v sedanjih vladi, niso bile složne niti v enem vprašanju. Celo za reško vprašanje, ki vznemirja vso jugoslovansko javnost, je pokazala sedanja reakcionarna vlada tako malo zanimanja, da zamore navdajati strah vsakega pravega Jugoslavana.

Dr. Zerjav je poročal o domačem, notranje-političnem položaju. Navajal je dokaze, kako so klerikalci vodili svojo strankarsko politiko že v času, ko so demokrati iz narodnih ozirov pokazali največjo požrtvovalnost in yzdrževali narodno slovo.

Posl. Kecmanović je žel posebnost odobravanja, ko je poudarjal, da se pravoslavna cerkev kot taka čisto nič ne vmešava v politiko. V političnih ozirih so pravoslavni duhovniki popolnoma neodvisni tudi od svojih predstojnikov.

Posl. dr. Kukovec je opozarjal na izjavo radikalnega glasila „Samouprava“, ki utemeljuje po-

trebo zveze med radikalcem in klerikalci s tem, da je slovenski del naroda tako pobožen, da potrebujejo nekako „božjo vlado“. Dr. Kukovec je nato pošteno okrcal klerikalne vladne motgece, ki predstavljajo pri nas to „božjo vlado“. Mariborskim Nemcem je svetloval, naj se orientirajo po toku Drave, ne pa proti propadlemu Gradcu.

Vsi govorniki so bili tekom svojih govorov ponovno prekinjeni z viharim odobravanjem. Na shodu je bila soglasno sprejeta resolucija, sprejeta na manifestačnem zborovanju v Ljubljani s posebnim dodatkom, v katerem se z vso ostroostjo protestira proti politiki Protič-Koroščeve vlade, ki je zavzela v svoji parlamentarni izjavi glede reškega vprašanja naravnost mlačno in nepojmljivo stališče. Vihar najodločnejšega protesta se je dvignil po dvorani, ko so bile razkriti nameni izdajstva nad našimi primorskimi brati in sestrami. Zborovanje se je končalo brez vsakega najmanjšega incidenta.

Hladen tuš iz Amerike.

Vsi se še dobro spominjamo raznih fraz, ki so se jih posluževali zavezniški ves čas vojne, kadar so dokazovali potrebo premaganja osrednjih veselil. Najpriljubljajša je bila fraza o svobodi malih narodov, ki so po Nemčiji in Avstriji zatirani in jih je treba osvoboditi in s to frazo so imeli zavezniški največ uspeha, ker s tem so zadobili simpatije celega sveta in te simpatije so bile dragocene, posebno ker so jih delili v prvi vrsti ravno zatirani mali narodi v Avstriji in Nemčiji.

Posebno avstro-ogrski Slovani smo bili zatirani po Nemcih in Madžarjih. Čutili smo dobro vsak dan in kaj je naravnejše kot to, da smo začeli gledati v zavezniških naše rešitelje, ki zahtevajo za nas svobodo, odrešenje in so si po-

stavili to našo svobodo za svoj vojni cilj, medtem, ko so imeli v Berlinu in na Dunaju čisto drugačne, nam sovražne vojne cilje, ki jih niti prikrivali niso, temveč odkrito govorili o njih. S frazo o svobodi malih narodov so zavezniški dosegli več kot z orožjem, ker z njo so razbili notranjo enotnost v osrednjih silah, oni so dosegli, da so se postavili vsi zatirani narodi na njihovo stran, sovražni so jim pa ostali samo še Nemci in Madžarji, ki se jim je šlo za biti in ne biti.

Osrednje sile je premagalo geslo zaveznikov o svobodi malih narodov, posebno ko je svopila v vojno še Amerika z lepimi Wilsonovimi 14 točkami, ki so bile smrtni udarec za Nemčijo in Avstro-Ogrsko.

Masarykov jubilej.

LDU Praga, 6. marca. (ČTU) O priliki predsednikovega rojstnega dne je bila Praga slavnostno okrašena z zastavami. Predpoldne je prosvetni odbor vojaškega poveljništva priredil v občinski hiši akademijo, pri kateri so bili navzočni jugoslovenski poslanik Hribar ter romunski in belgijski poslanec. Zvečer se je predsednik peljal v gledališče v Vinogradih; narod mu je medpotoma prirejal velike ovacije. V gledališču ga je svečano pozdravil vinogradski župan ter mu čestital, medtem ko mu je občinstvo burno ploskalo.

Dr. Leskovar, zagovornik verižnikov, novi mariborski gerent.

Maribor, 8. marca. (Izv. por.) Za gerenta mariborske mestne občine je imenovan odvetnik dr. Leskovar. Imenovanje novega gerenta je vzbudilo med tukajšnjim prebivalstvom veliko nejevoljo. Splošno je namreč znano, da je bil novi gerent dr. Leskovar zagovornik številnih najostudnejših verižnikov, ki so bili od mestnega magistrata pod prejšnjim gerentom zaradi verižništva kaznovani z občutnimi kaznimi. Sedaj pa je nastal tak položaj, da bo Leskovarjev koncipient lahko vlagal na mestni magistrat rekurze, katere bo reševal šef pisarne sam. Značilno za klerikalno predrznost in najboljši dokaz njihove koruptne in koritarske politike je, da je imenovala v Mariboru za gerenta svojega pristaša, ko je vendar splošno znano, da imajo klerikalci v Mariboru komaj pet odstotkov prebivalstva na svoji strani.

Dr. Brejc krati zborovalno svobodo.

STRAH KLERIKALCEV PRED SAMOSTOJNIMI KMETI V MARIBORSKEM OKRAJU.

Maribor, 8. marca. (Izv. por.) Novi predsednik deželne vlade za Slovenijo je izdal odredbo, ki prepoveduje v mariborskem okraju severno Drave vsako javno politično zborovanje. Kakor smo izvedeli, je izdal to prepoved iz golega strahu pred samostojno kmetijsko stranko, ki je tamkaj tako močna, da se klerikalci sploh ne upajo več prirejati političnih shodov, ker so se dosedaj še povsod končali z velikanskim porazom in blamažo. Odredba dr. Brejca je provzročila med tamkajšnjimi kmeti silno ogorčenje, ker je najboljši dokaz, da se v boju proti svojim nasprotnikom klerikalci ne strašijo nobenih sredstev.

In vojna je končala, kakor je morala končati: s popolno zmago zaveznikov. Posledica te zmage je bilo v resnici vstajenje marsikaterega naroda, ki so ga Nemci in Madžarji že obsodili na narodno smrt. Tudi Jugoslavija je nastala kot posledica te zmage in krivično bi bilo trditi, da smo bili od zaveznikov oguljufani in prevarani v naših pričakovanjih in upih, ker smo v resnici z njihovo pomočjo prišli do svobode — tam, kjer se je to zgodilo na račun Nemcev in Madžarjev, zato nam pa zavezniki odrekaajo pravico do svobode tam, kjer eden iz njihove družbe — Italija — misli, da bi bile z našo svobodo ogrožene njene koristi.

Tako je prišlo do jadranskega spora, ki je menda od vseh, kar jih je imela rešiti mirovna konferenca najtežji, ker je to spor med zavezniki samimi in ti so danes zaradi spora med Jugoslavijo in Italijo prišli tako daleč, da si sami ne znajo pomagati.

Poskušali so biti „energični“, pa ne proti Italiji, ki bi se rada polastila našega ozemlja, temveč — proti nam, ki branimo našo pravico. Kar z zahtevami v obliki ultimatumov so nas začeli bombardirati, ker so mislili, da je to najenostavnejši način rešitve spora, ker so si domišljevali, da ne bomo imeli poguma odklanjati ultimativ tako močnih zaveznikov, temveč da se bomo upognili takoj, kakor hitro se nam bolj resno začuga.

Mi smo pa imeli pogum in se nismo uklonili. Zavezniki so začudeno gledali, potem je pa prišel

še Wilson s svojim protestom in jim je popolnoma sapo zaprl.

Kot hladen tuš deluje besede iz Wilsonovega sporočila zaveznikom:

„Glavno načelo, za koje smo se bojevali, obstoji v tem, da nobena vlada nima pravice, razpolagati z ozemljem in pripadnostjo kateregakoli svobodnega naroda in nobena zavezniška država nima več pravice nego jo je imela bivša Avstrija, določiti usodo svobodnih narodov brez njihove volje“.

„Teritorialna zveza Reke z Italijo vključuje namen poznejše aneksije, kar bi pa izpodkopalo zaupanje v zvezo narodov.“

„V londonskem dogovoru prevzete obveznosti naj presojata angleška in francoska vlada sami, ameriški predsednik si dovoljuje samo opozoriti, da razsulo Avstrije, tajni značaj dogovora in njegovo nasprotje z običnimi mirovnimi načeli pričajo proti njegovi izvedbi.“

Na tak in podoben način čita Wilson levite evropskim zaveznikom in nič čudnega ni, ako ti zavezniki občutijo to kot hladni tuš, ki jim je sapo zaprl in so odločevanje o jadranskem vprašanju odgodili, da zopet pridejo k sapi.

Drugo jim res ni preostajalo za sedaj, ampak čez par tednov bodo našli zopet proti sebi odločno Jugoslavijo in — upamo — ravno tako odločnega Wilsona. Ta odločnost bo trd zid, na katerem si zavezniki razbijajo glave, ali pa pridejo k pameti in mi bomo zmagali, ker se borimo za pravico proti krivici.

Dr. Korošec — Judež Iškariot.

Politična poštenost je čednost, ki ni poznana v klerikalnih krogih. Da je Šusteršič vsako svojo besedo pojedel brez vsakih pomislov, je bila znana stvar. Od njegovega naslednika dr. Korošca smo pričakovali, da bo nekaj bolj moralen v političnih stvareh. A varali smo se! Niti mesec dni od tega, ko je Korošec „Slovenec“ nazival demokrate tatove, češ da so z valutno reformo ukradli ljudstvu tri četrte denarnega premoženja. Njegovo geslo je bilo: Dol z demokracijo, pustite nam vlado, ker zamenjamo krono al pari.

Sedaj pa izvemo, da je dr. Korošec takrat, ko je pustil tako pisati v „Slovenec“, v Beogradu dal svojo besedo, da bodo on in vsi klerikalni poslanci glasovali v parlamentu za to, da se krona končno veljavno zamenja z dinarjem kakor 1:4. Gospod dr. Korošec, to se pravi narod slepiti in slepariti! Zgodovina klerikalne politike pozna sicer nešteto slučajev, ko so klerikalni politiki varali naš narod, takega slučaja pa je težko najti. Tu ne gre za kako malenkost, ampak za milijarde in milijarde ljudskega premoženja. Z lahkoto pa se je spravljal dr. Korošec preko milijard narodnega premoženja, nadaljeval hujškanje proti demokratom, istočasno pa sam sklenil pogodbo s staro srbsko radikalno stranko, glasom katere bo krona za vse večne čase zamenjana v razmerju 4:1.

Zakaj je napravil dr. Korošec tako pogodbo, zakaj je tako kruto varal, zakaj izdal naš narod? Samo za to, da pride na vlado. On hoče biti v vladi v Beogradu. Breje hoče absolutistično vlado v Ljubljani, to je najvišji smoter teh kleri-

kalnih voditeljev. Kaj se ona brigata, ako se valutno vprašane tako ali tako reši, kaj se brigata za naše Primorje, samo da sta na vladi. Še nikdar se ni želja po vladi v tako jasni luči pokazala kakor ravno sedaj. Še nikdar ni bil noben politični voditelj zasačen tako in flagrantni (na dejanju samem), da prelomi besedo, ki jo je dal ljudstvu, kakor Korošec in Breje. Vse to samo za to, da prideta na vlado.

Dr. Korošec bo morda rekel, da ni napravil drugega kakor to, da je sprejel načrt, ki ga je napravila demokratska vlada. Demokratska vlada ni nikdar sklenila, da bo dinar obdržal svojo staro veljavo in da se bo vrednost krone za tri četrte zmanjšala. Ravno nasprotno, demokratska vlada je objavila v svoji valutni naredbi, da se bo vrednost krone s posebnim zakonom kesneje določila. Klerikalci pa so, zato da pridejo na vlado, potrdili Ninčičevi zahtevi, da se vrednost krone definitivno (končno veljavno) za tri četrte zmanjša. Da bo imela ta določba strašne posledice za naše gospodarske prilike, je jasno. O tem bomo še govorili.

V Beogradu se tudi govori, da so klerikalci napravili napram srbskim radikalcem še drugo izdajstvo v valutnem vprašanju, tako da bo vrednost krone še več kakor za tri četrte zmanjšana.

Ko dobimo natančnejše podatke o tej točki, bomo pokazali klerikalce v vsej nagoti, da vidi svet, kaj vse napravijo za to, da pridejo na vlado. Že danes pa lahko rečemo: Korošec je izdal svoj narod kakor Judež Iškariot Kristusa.

Dopisi.

Iz Oplotnice. V „Slovenskem Gospodarju“ nekdo napada tukajšnje gasilno društvo, češ da ni prišlo gasit, ko je gorela koč Marije Trunkl v Malohorni in to zaradi tega, ker obstoja baje iz samih liberalcev in socialistov. Dopisnika, ki nima toliko poguma, da bi se pod svoje laži podpisal, opozarjamo, da v gasilskih društvih ne poznamo politike; politično prepričanje posameznega člana je njegova osebna stvar. Kar pa se tiče ognja v koči Marije Trunkl pa je stvar sledeča: Koča je pričela goreti ravno med službo božjo, katere se je udeležilo tudi večina članov gasilnega društva, čeprav ko baje sami liberalci in socialisti. Cerkev je g. kaplan po svoji navadi zaklenil, tako da ni mogel nihče notri, ako je prišel prepozno. Ne glede na to, da so bili gasilci pri maši v zaprti cerkvi, pa gasilno društvo sploh ni bilo alarmirano. Prav je povedal g. kaplan, das se hudiča ne boji, pač pa onega, ki ima roke zvezane z rožnim vencem.

Cerklje. Ker mi je vest čista, se mi ni treba prati in tudi ne „loviti se za tatov“. Da sem pošten, je razvidno iz tega, ker me napadajo. Ker „Domoljuba“ ne vzamem več v roke, da si jih

ne umažem, prosim svoje prijatelje, naj me oni opozore na klerikalne izbruhe, a to samo tedaj, kadar bo dopisnik podpisan. Za odkrit boj sem vedno na razpolago, na zaplotništvo pa sploh ne bom odgovarjal. — Josip Lapajne, nadučitelj in posestnik.

Nezaslišana klerikalna surovost. Dne 1. marca je bilo. V gostilni pri Alešu na Ježici so sedeli domačini in Ljubljanci, mirno zabavajoč se med seboj. Kar nastane v prvi gostilniški sobi kričanje in zmerjanje. Gosti so bili seveda iznenadeni, kajti nihče ni vedel, za kaj gre. Gospod Vilfan (Aleš) je imel z domačinom gerentom neki račun. V zadevo pa se je kot nepoklicanec vmešal črnuški župan Janez Čibašek, ki se je prav po klerikalnem običaju zadiral in tolkel po mizi in obkladal g. Vilfana z raznimi cvetkami svojega bogatega zaklada. Vsekakor je moral biti tudi poln Vilfanovega duha, ker je znal citirati razne svoje vsenemške izreke. Pomilujemo črnuško občino, da ima tako olikanega župana. Župana samega pa prosimo, naj nam v bodoče prizanaša s svojimi nastopi.

Ali je to pravično? V nedeljo dne 29. februarja t. l. je imel gremij trgovcev za kamniški okraj svoj občni zbor. Glavni namen je bil iz-

volitev osem delegatov v deželno zvezo gremija. Kar na hitro sklicalo se je občni zbor, tako, da smo nekateri člani trgovci sprejeli povabilo šele v ponedeljek, toraj en dan po občnem zboru. Kakor izvemo, sta tajnik društva g. Klemenčič in načelnik g. Stergar kar sama spisala te važne člane, jih dala na glasovanje in volitev je bila gotova — ravno po istem receptu, kakor je bil izvoljen naš odbor trgovskega gremija. Ta, ta in ta, ali ste vsi za to? Ali ima kdo kaj proti temu? Enoglasno! Volitev je končana. — Udeležba je bila pičla, komaj 20 do 30 tovarišev in tovarišic. Tovarišica N. nam je pripovedovala: Jaz ne bom šla več na zborovanje, vse imajo že spisano, vprašajo le, kdo ima kaj proti temu? Edini tovariš g. Engelman iz Motnika jim ni pustil vsega veljati. Zato kličemo: Z Bogom gremij kamniški! Zadnjič Vas je bilo okoli 20 članov, prihodnjič bosta pa Stergar in Klemenčič sama.

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

g. Sladkorna repa. Zaradi določitve cene sladkornih repi bo 10. t. m. v poljedelskem ministrsladkornih tovarn, ministrstvo trgovine in industrije, zveze poljedelskih zadrug in ministrstvo prehrane.

g. Izvoz koruze. Ministrski svet je sklenil, da se sme izvoziti v Avstrijo tisoč vagonov koruze, ampak ta izvoz ni več prost, temveč vezan na izvoznice, ki ih bo izdajalo ministrstvo trgovine. Nova vlada na ta način uvaja zopet izvoznisko korupcijo, ki jo je demokratična vlada že zdavnaj odpravila.

g. Organizacija uvoza. V ministrstvu trgovine in industrije se dela na organizacije uvoza lanu, konopelj, petroleja itd.

g. Proizvajanje lanu in konoplje. Evropa potrebuje za svojo tekstilno industrijo ogromne množine lanu in konoplje, posebno še zato, ker Rusije, ki pridelava 60 odstotkov vsega lanu in konoplje, sedaj nič ne prihaja. V Jugoslaviji je bilo posejano lanske leto 3021 hektarjev z lanom in 31.925 hektarjev z konopljo. Dal bi se porabiti za to veliko več zemlje, ker lan in konopljo rabimo za lastno porabo, lahko bi pa tudi izvažali za dober denar, ker tega povsod silno primanjkuje. Seveda, proizvajanje bi se moralo organizirati.

g. Zaradi valutne reforme ostro prijemlje klerikalce včerajšnji „Slovenski Narod“, ki jim očita, da so hujškali ljudstvo, dokler so bili v opoziciji, in zahtevali za eno krono en bančni dinar, sedaj, ko so na vladi, so pa utihnili in so privolili v to, da se valuta končno uredi tako, da se bo dobil en dinar za štiri krone.

g. Zamenjava denarja. Kolkovani tisočaki so veljavni samo do 15. t. m., potem izgubijo vsako vrednost in rok se ne bo podaljšal. Kdor torej do 15. t. m. tisočakov ne zamenja, bo sam kriv, ako pozneje za njih nič več ne dobi. Manjši bankovci se bodo menda še pozneje zamenjavali, menda do polovice aprila, ampak občinstvo opozarjamo na veliko množino ponarejenih bankovcev, ki ih bo vedno več in zato je najboljšo, ako vsakdo takoj zamenja ves svoj denar in da zahteva v novem denarju tudi vsako plačilo.

g. Francosko-švicarski gospodarski odnošaji. V Bernu se vršijo pogajanja med odposlanci francoske in švicarske vlade o gospodarskem zblizanju med tema dvema državama. Vodja francoskega odposlanstva je izjavil, da prevzame Francija glede na uvoz v Švico ono vlogo, ki jo je pred vojno imela Nemčija.

g. Električne železnice na Čehoslovaškem. Čehoslovaški parlament je odobril 75 milijonov kron, da se napravi devet novih električnih central, ki bi dajale električno silo samo za pogon železnic. Pri nas je veliko več vodnih sil za proizvajanje električne energije kot na Čehoslovaškem, ob enem pa manj premoga in dobro bi bilo, ko bi se tudi pri nas začelo misliti na porabo električne sile pri železnicah mesto premoga; ugodnosti in koristi od tega bi bile velike.

Politične vesti.

p. Hinavec Nitti. Italijanski ministrski predsednik Nitti je hinavec, da mu je enakega težko najti. Jugoslavijo bi najraje raztrgal na kose, govori pa, kakor bi bil največji prijatelj Jugoslavije. Te dni je govoril s poročevalcem „Manchester Guardian“, in mu je rekel: „Rešili bomo pereče vprašanje (jadransko) na ta način,

Novosti.

da se sporazumimo z Jugoslovenci, s katerimi smo in hočemo ostali lojalni prijatelji". Italijani so torej naši lojalni prijatelji, škodujejo nam pa, kjer le morejo in delajo tako, da se očitno vidi, da bi nas najrajše popolnoma uničili, kar bi tudi storili, ako bi le mogli in naša sreča je, da imamo Wilsona, ki Italjanom ne dovoljuje, da bi nam preveč izkazovali svoje „prijateljstvo“. Lahko bi pa bili Jugoslovani in Italijani prav dobri sosed in prijatelj in korist od tega bi imeli eni in drugi, ali Italijani morajo postati najpoprej popolnoma drugačni kakor so sedaj, ako hočejo to doseči.

p. **V zmoti so klerikalci**, ki pišejo v „Slovenec“, da se nahajajo demokratski listi v kakršnem-sibodi obupu zaradi nove vlade, da se poslužujejo raznih sredstev, da bi preplašili krono itd. Krona je za nas izven strank, to je edino pravilno ustavno načelo, tega načela se mi držimo in v tem se razlikujemo od klerikalcev, ki so dinastični samo takrat, kadar so oni na vladi, sicer pa hujskajo proti dinastiji. Regent ni stranka, on to niti biti ne more in mi smo s tem zadovoljni, ker edino pravilno stališče je za krono, da stoji nad strankami. Zato se mi ne zatekamo h kroni, kakor so to delali klerikalci, dokler so bili v opoziciji, pač pa imamo svoje mnenje o vladi in ker smatramo, da je vlada, sestavljena iz separatističnih elementov, nevarnost za obstoj države, pobijamo to in tako vlado na način, ki se nam zdi najbolj primeren in tako bomo delali tudi v bodoče in v tem se ravno razlikujemo od klerikalcev, ker pobijamo odgovorno vlado, pustimo pa na miru neodgovornega čuhitelja.

p. **Šusteršičijanci vstajajo**. Poverjenik za kmetijstvo v dr. Brejčevj deželni vladi je postal znani šusteršičijanec Jakob Jan. To je menda začetek rehabilitacije šusteršičijanstva po klerikalni stranki. Sicer preveča celo deželno vlado Šusteršičev duh, ampak Jakob Jan je izrazil šusteršičijanec in da je kot tak prišel v deželno vlado, je dokaz, da se je dosegel med mladimi klerikalci in starimi šusteršičijanci popoln sporazum in nič se ne bi čudili, ko bi se vrnil iz Švice sam dr. Šusteršič in zasedel slovenski „prestol“, kakor je nekdanji sedel na kranjskem „prestolu“. Že dr. Brejc, ki ni noben Šusteršič, si lasti regentove pravice, kaj bi še-le delal Šusteršič sam v lastni osebi! Morda bomo kmalu zopet slišali o kakih vrbah — sicer ne na Bleiweisovi cesti, pač pa na kakem klerikalnem shodu, ali pa s kake prižnice. Kdo bi pa proti temu nastopil? Šusteršičijanci, ki imajo javno upravo v rokah? Res, lepi časi se nam obetajo!

p. **Jadransko vprašanje — odgodeno**. Trda kost je jadransko vprašanje za zaveznike in ga nikakor ne morejo rešiti, četudi so že vse poskušali, da bi ga na ta ali oni način spravili s sveta. Pogajali so se o njem v Parizu in potem so začeli reševati v Londonu, kjer pa tudi ni šlo in sedaj so razpravljanje o njemu zopet — odgodili. Pravijo, da bo sedaj jadransko vprašanje počivalo več tednov in da se bo o njem razpravljalo na prihodnjem sestanku ministrskih predsednikov zaveznških držav, in sicer v Rimu, ali pa v kakem drugem mestu ob italijanski Rivieri. Ako mislijo zavezniki z večnim zadrževanjem in odgajanjem rešitve nas utruditi, potem živijo gotovo v veliki zmoti, ker nam niti na misel ne prihaja, da bi odnehali. Mi smo že dovolj odnehali, ako se za sedaj zadovoljujemo z Wilsonovo črto, do novega popuščanja nas pa ne pripravijo na noben način.

p. **Dogodki v Perušiču**. Sedanja vlada se ne more dolgo držati, ker je neprirodno, kar dokazuje tudi zanimiv dogodek, ki se je izvršil povodom spremembe vlade v malem kraju Perušiču v Liki. V Perušiču je okrajno glavarstvo in mesto je popolnoma zastrupljeno z agitacijo hrvatskih zaveznikov naših klerikalcev. Kakor hitro se je v tem mestecu zvedelo za spremembo vlade, so frankovski agitatorji hitro zbraši svoje pristase in z njimi napadli okrajno glavarstvo, izgnali okrajnega glavarja in sežgali sliko našega kralja, ki je visela v sobi okrajnega glavarja. Frankovci so to storili, ker so bili pač prepričani, da je sedaj konec državnega in narodnega jedinstva, ko so prišle na vlado take stranke, kot so hrvatski pravaši in slovenski klerikalci. Kako je mogoča vlada, pod katero se dogajajo take reči in ki take dogodke naravnost izživa? Ne, ta vlada bo šla, odkoder je prišla, pa prav kmalu, ker to zahtevajo veliki življenjski interesi države in celega troimenega naroda!

n. **Kako se laže!** Za „Slovenec“ so prišli njegovi enakovredni tovariši v Zagrebu in Beogradu. „Slovenec“ je lagal o demokratičnem shodu v Ljubljani, da se je kar kadilo, njegovi tovariši v Zagrebu in Beogradu lažejo pa še bolj, ker tamošnja publika bo lažje verjela lažem. „Slovenec“ si ni upal napisati, da je bilo na shodu samo 600 ljudi, ker tu bi bilo za slovensko občinstvo predebela, beograjska „Tribuna“ pa lahko piše, da v „Unionovi“ dvorani ni prostora za več kot 600 ljudi. Tudi ni mogel „Slovenec“ pisati, da so s shoda klerikalci vrgli na cesto demokrate, zagrebško „Narodno Delo“ pa prinaša čisto resno tudi to laž — iz klerikalne kuhinje. Pa naj le lažejo, imajo vsaj eno tolažbo v teh težkih dnevih, ko se tako močno ziblje komaj sestavljena Protić-Korošćeva vlada!

n. **Brezbarvna vladna izjava** je napravila — pravi „Slovenec“ — najboljši vtis! Tako brezbarvne, suhe, prazne izjave, kot je Protić-Korošćeva, še ni bila nobena vladna izjava na svetu in to naj dela dober vtis? Kaj je pa vlada povedala? Nič, čisto nič, kakor bi sama čutila, da ji program ni potreben, ker ne bo imela časa izvršiti ga, ker bo kmalu šla v zgodnji grob.

n. **O demokratski sirovosti** piše „Slovenec“ v svojem poročilu iz narodnega predstavnštva, ne pove pa, kako sirovost so demokratski poslanci zakrivali. Mi pa vemo — iz „Slovenčevega“ poročila — da je klerikalni poslanec Pišek zmerjal poštenega srbskega poslanca Agatonovića z lažnikom in lopovom zato, ker je ta očital klerikalcem njihove „vrbe“ iz leta 1914. Take sirovosti gotovo noben demokratski poslanec ni zakrivil in „Slovenec“ naj nikar ne govori o sirovosti, ki je doma samo pri njemu in njegovih pristaših.

n. **Porota odpoveduje!** Institucija porotnih sodišč je gotovo lepa in tudi simpatična — bila. Danes je zaupanje v to institucijo že popolnoma izginilo, ropari, tatovi in podobni hudodelci se porote nič kaj preveč ne bojijo, ker razsodbe porotnih sodišč od prevrata sem so take, da se mora nad tem vsak trezno misleč človek resno zamisliti. Tatvine se množijo z vsakim dnevom, porotniki pa z mirno vestjo zanikavajo krivdo, ali pa označujejo velike tatvine za malenkost. Tako ne bo šlo naprej, sodišča se bodo morala preosnovati, ker sicer postane vsaka pravna zaščita proti tatvinam in drugim zločinom iluzorna. Baje se tudi na merodajnem mestu misli na omejitve delovanja porotnih sodišč, kar bo z veseljem pozdravljeno.

n. **Tržaška „Edinost“** hvali dr. Laginjo! Tega od tržaškega lista res nismo pričakovali in „Edinost“ bo gotovo svoje pohvale preklicala, ko bo zvedla, kaj dela novi hrvatski ban. Dr. Laginja je nedvomno boljši od dr. Franka, ker je vsaj pošten, ampak kaj pomaža vsa poštenost, ako je pa njegovo delo v svojih posledicah enako delu dr. Franka? „Edinost“ vendar ne bo tega mnenja, da je separatistična politika dr. Laginje v korist Jugoslaviji? In vse, kar ni v korist Jugoslaviji, je gotovo v njeno škodo!

n. **Znani izdajalec Radić** ki ga je novi hrvatski ban dr. Laginja izpustil iz zapore takoj, ko je nastopil svoje mesto, že hujska po Hrvatskem kar se da — proti Srbom, seveda, in proti naši narodni dinastiji, medtem ko je za časa vojne delal pesmi in čast krvavim Habsburžanom. Morda mu bo dal dr. Laginja celo potni list v inozemstvo, da bo delal družbo dr. Ivici Franku, ki po italijanskem listih zasramuje svojo domovino. Mi se ne bi čisto nič čudili, ako bi zvedeli lepega dne, da se nahaja Radić v Italiji, ker novi hrvatski ban bi bil sposoben ustreliti tudi tega kozla, da bi Radiću dal potni list.

n. **Lepo delajo**. Demokratska vlada je odslovila — ali pa prestavila iz Vojvodine večje število madžarskih uradnikov, ki so v prejšnjih časih toliko gorja prizadejali tamošnjemu ljudstvu, s katerim niso čutili, pač pa so delali samo ono, kar jim je velevala vlada iz Budimpešte. Nova vlada je vse te ukrepe demokratične vlade preklicala in madžarski uradniki ostanejo lepo na svojih mestih! Lepo je začela delovati Protić-Korošćeva vlada in ako bi delo ostala na površju, bi lepo izgledala naša Jugoslavija.

n. **Zaradi pomanjkanja premoga** je ustavila obrat največja tvornica železa v Jugoslaviji, ona v Zenici v Bosni. Tvornica je proizvajala 400 vagonov železa mesečno in je imela zaposlenih 800 delavcev, ki so sedaj brez dela in tudi brez zaslužka. In vendar, premoga bi bilo lahko do-

volj, ko bi se v premogokopih res delalo kot se je delalo pred vojno, pa delo ljudem ne diši danes.

n. **Aretacije zaradi ponarejenih bankovcev**. Zadnje dni so v Zagrebu aretirali več oseb, ki so hotele zamenjati ponarejene tisočake za nove kronsko-dinarske bankovce. Med drugim je bil v ponedeljek aretiran tudi neki Hafner, ki je prinesel v zameno več sto tisočakov s ponarejenimi kolki. Izjavil je, da je dobil te tisočake večinoma od lastnika „Velike kavane“ Lauša, ki je bil na to istotako aretiran, a pozneje zopet izpuščen.

n. **Junčke za 17.000 kron** je prodala neka posestnica v Podgori pred kratkim nekemu Hrvat. Sijajne kupčije se je tako veselila, da jo je šla takoj namočiti. Na njeno veliko iznenadenje pa ji gostilničar, ko je hotela plačati, pove, da so vsi bankovci ponarejeni. Goljufana posestnica je vsa obupana javila dogodek orožnikom.

n. **Krvavi spopadi med italijanskimi invalidi in policijo** so se vršili v nedeljo v Milanu. Vojni invalidi so imeli namreč shod, na katerem so divje napadali postopanje sedanje vlade. Zborovalci so uprizorili po shodu velike demonstracije proti vladi. Občinstvo jih je odločno podpiralo in zato je prišlo kmalu do spopada z vojaštvom in karabinerji, ki so končno pričeli streljati. Pred uredništvom „Avantija“ je prišlo do večjega spopada, tekom katerega je bilo na obeh straneh več oseb ubitih in ranjenih.

n. **Ljudske šole na Primorskem**. Generalni civilni komisariat v Trstu je objavil statistiko, po kateri deluje v letošnjem šolskem letu v 16 šolskih okrajih na Primorskem, vstevši Trst in Gorico 297 slovenskih šol s 620 učitelji in 40.365 učenci, 90 hrvatskih s 138 učitelji in 15.573 učenci, 12 nemških (v trbiškem okraju) s 25 učitelji in 1197 učenci in 259 italijanskih šol s 1263 učitelji in 67.998 učenci, skupaj 648 šol z 2046 učitelji in 125.133 učenci. Deloma zaradi pomanjkanja šolskih poslopij, v kolikor se tiče slovenskih in hrvatskih šol pa zlasti zaradi pomanjkanja učiteljev, ni bilo mogoče odpreti 38 projektiranih slovenskih in 12 hrvatskih šol. Samo v šolah, ki sedaj delujejo, je praznih 18 mest za slovenske in 38 mest za hrvatske učitelje.

n. **Ponesrečen atentat na ameriški konzulat v Curihu**. Pred poslopjem ameriškega konzulata v Curihu v Švici je bila v sredo položena bomba, ki je eksplodirala in napravila precejšnjo škodo. K sreči ni bil nihče ranjen. Atentat je vzbudil splošno senzacijo. Policija je odredila takoj najobsežnejše poizvedbe in je zločincem že na sledu.

n. **V Logatcu** so te dni karabinerji zaprli iz Trsta došla Alberta Zolio in Karla Cavilicha, ki sta imela s seboj za 115.000 kron bankovcev s ponarejenimi kolki.

n. **Zagoneten dvojen samomor jugoslovanske zakonske dvojice na Dunaju**. V četrtek zvečer so v III. okraju na Dunaju našli ravnatelja jugoslovanske komisije za vojni plen, dr. Engelhart in njegovo soprogo mrtva v stanovanju. Na lice mesta došla komisija je takoj ugotovila, da je bil izvršen dvojen samomor. Dr. Engelhart, rodom iz Varaždina in po poklicu zdravnik, je najbrže najprej ustrelil svojo ženo Stanislavo, rojeno Mišić iz Kamnika na Kranjskem, nato pa še samega sebe. Ženo so dobili mrtvo v postelji, njega pa poleg postelje, s samokresom v roki. Dva naboja ta bila prazna, štirje pa so tičali v samokresu. Vzrok samomora je popolnoma neznan, ker nesrečneža nista zapustila nobenega pisma. Jugoslovansko poslaništvo, ki je bilo o dogodku takoj obveščeno, je poslalo na lice mesta posebno komisijo, da je izvršila lokalni ogled.

n. **Bankerotna Avstrija**. Letošnji proračun Avstrije izkazuje devet milijard primanjkljaja. Dohodki republike so tako majhni, da je mogoče z njimi komaj pokriti stroške za uradniški aparat, ki znašajo nad tri milijarde. Vlada namerava zato predlagati, da se zniža število uradnikov za polovico.

n. **Draginjski izgredi v Olomucu na Moravskem**. V sredo popoldne so se vršili v Olomucu veliki izgredi proti vedno naraščajoči draginji. Množica je napadla več trgovcev in jih popolnoma opleni. V trgovini veletrogovca Komarka je opleni dva vagona sladkorja in napravila samo njemu dva milijona kron škodo. Sele na lice mesta došli pehotni in konjeniški oddelki so napravili zopet red. Veliko izgrednikov je bilo aretiranih.

n. **Bela Kuna**, znanega bivšega boljševiškega diktatorja na Ogrskem, ki je po svojem padcu

pobegnil s svojimi tovariši v Avstrijo, so prepeljali sedaj v Steinhof, kjer bo skupno s svojimi šestimi tovariši interniran in popolnoma odrezan od vsakega občejanja z zunanjim svetom.

n. Predsedniške volitve v Ameriki. Demokratska stranka je ponudila kandidaturo za predsedniško mesto pravosodnemu tajniku Palmerju, ki je kandidaturo sprejel.

n. Pivo zopet podraženo. V Ljubljani se je pivo zopet podražilo. Vrček stane 2 K 60 v, steklenica pa 3 K 50 v.

n. Smrtna nesreča na ladji. V četrtek zjutraj je padel krmilar parnika „Melpomene“ v Trstu, Anton Nikolin skozi vrata, ki vodijo v dolnje skladišče prostora, prav do dna parnika in obležal na mestu mrtvih. Nesrečnemu krmilarju se je dozdevalo, da nekje na parniku gori ter je hitel pogledat. Ko se je začel spuščati po lestvah, je omahnil, padel ter se ubil.

n. Sin ranil lastnega očeta. V Longerju pri Trstu se je mešetar Josip Glavina sprl s svojim sinom. Raztogočeni sin je planil s srpom v roki proti očetu, ga ranil z njim na glavi in mu prizadejal težke poškodbe.

n. Vlomilci so povsod prav pridno na delu. V noči od 2. na 3. t. m. so vlomili v trgovino Skala v Kamniku in se založili z blagom, da je bilo veselje. Škoda se ceni na nič manj nego 70.000 kron.

n. Zvončke je nabiral v strmem bregu pod vasjo sedemletni Stanko Špelko iz Dvora pri Žužemberku. Pri tem mu je spodrsnilo in se je strmoglavlil v deroče valove Krke. Nedolžnega otročiča so potegnili mrtvega iz vode. V roki je krčevito tiščal šopek natrganih zvončkov, s katerimi so ga potem tudi položili na mrtvaški oder.

n. Smolo je imel te dni tihotapec Kumše Franc iz Borovnice. Priti je hotel s polnim nahrbtnikom tobaka zastopj čez demarkacijsko črto in skočil na tovorni vlak, ki vozi okoli polnoči proti Trstu. Službujoči strojevodja Trpin pa je vlak takoj ustavil in dal tihotapca aretirati.

n. Nepričakovan dar je prejela 21letna Marija Jelenovica iz Kastva v Istri. Na glavni postaji v Trstu ji je izročila neka ženska dva meseca starega otročiča s prošnjo, naj ga drži za hip, češ da pride takoj nazaj. Jelenovica ji je drage volje napravila uslugo, a ženska se potem ni več povrnila. Otročiča so prevzeli nato v porodniškem oddelku.

n. Parobrod rešil ladjico. Dne 1. t. m. je odplula iz Splitske luke v Dalmacijo ribiška ladjica „Sveta Jela“ na odprto morje. Na njej so bile štiri osebe, ki so nameravale ribariti. Kar je nastal vihar. Val za valom je butal v ladjico in jo pričel polniti z vodo, tako da je bila že v nevarnosti, da se potopi. V najkriticnejšem trenutku je priplul mimo parnik „Göddöl“, ki je privezal ribiško ladjico, ribiče pa sprejel na svoj krov in jih tako rešil gotove smrti.

n. S smodnikom se je opekli. 12letni Pavel Buda iz Komna je našel nekje zagorljivega smodnika. Dal ga je v steklenico, v katero je metal potem goreče vžigalice. Steklenica je seveda eksplodirala in je dečka k sreči ranila samo na nogi. Prepeljali so ga v tržaško bolnišnico.

Razno.

r. Avstrijske krone gredo samo še na kile. Nekí Dunajčan, ki je bil pred kratkim v Švici, je pripovedal sledeče: Ko sem prišel v neko banko in hotel izmenjati avstrijske bankovce v

franke, mi je rekel uradnik: „Tehtnica je v sednji sobi“. V Švici se namreč avstrijske krone izmenjavajo samo še na vago, ker je uradnikom čas za štetje bankovcev predrag. Ko sem se vrnil v hotel, sem opazil, da sem pustil kovčeg z avstrijskimi bankovci in tobačnico odprto. Za kovčeg z mojimi bankovci se nihče ni niti zmenil, pač pa so mi izginile smotke. Od tega trenutka imam cigare vedno zaprte.

r. Londonske policistije. Pri londonski policiji, ki tvori sedaj že malo armado 25.000 mož, je nastavljenih tudi okoli 1500 ženskih policistov. Večina teh najnovejših čuvajev javnega reda opravlja sicer ženska opravila, okoli 300 pa tudi patrolno službo, in sicer s pomočjo motorjev. Pred vsem je njih naloga, da spravljajo na varno prevelike ljubitelje globokih kozarcev in pa osebe, ki ne razlikujejo med mojim in tvojim žepom.

r. Carjevo dvorjanstvo. Marsikoga bo zanimalo, da se nekateri zastopniki dvornih krogov iz najožje okolice bivšega carja še vedno nahajajo v Petrogradu. Tako n. pr. sivolasi bivši dvorni minister, grof Frederiko, ki je imel moč vpliv na carsko dvojico. V Petrogradu živi tudi nega druga poznana osebnost starega režima, bivši dvorni maršal Benkenhoff, ki ga smatrajo boljševeki za nenevarnega. Živi skupaj s svojo soprogo, dočim je usoda njegovih sinov, katerih eden je spremljal carja, popolnoma neznan. Tudi grofica Saltikov živi nemoteno v Petrogradu. Seveda so vsi ti nekdanji mogotci sedaj brez vsake moči.

Za smeh in kratek čas.

Na lastni koži čutil. Janez: „Ali ti je znano, da papir greje človeka?“

France: „Prav imaš. Čutil sem to že na lastni koži. Še nikdar v svojem življenju se nisem tako spotil, kakor takrat, ko nisem mogel plačati menice.“

Mir: „Opoldanski spanček je zame najlepši trenutek dneva.“

„Tako! Mislim sem, da po kosilu sploh ne hodiš spat.“

„To je tudi res. Pač pa gre vedno moja žena.“

Kolikor hočete. Amerikanski vojak stopi v neko dunajsko banko, položi na mizo deset ameriških cekinov in vpraša: „Koliko kron dobim za nje?“ Bančni blagajnik se mu globoko prikloni in odgovori: „Koliko jih hočete.“

Tiskovna zadruga v Ljubljani

priloga sledeče knjige in časopise:

- Dostojevskij: Best. Roman v dveh knjigah. Broš. 30 K, vez. 40 K, poštnina 1-40 K.
- Goncourt Dekle Eliza. Roman. Broš. 8-60 K, vez. 11 K, pošt. 70 v.
- Jos. Jurčič, Zbrani spisi. Uredil dr. Prijatelj. Broš. I. zv. 15 K, II. zv. 22 K, poštnina 1-20 K.
- Stritarjeva Antologija. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 16 K, vez. 20 K, pošt. 1-20 K.
- Cvetko Golar: Rožni grm. Broš. 6 K, vez. 9 K, pošt. 70 v.
- A. Sič: O slov. narodnih nošah. K 3-50, pošt. 50 v.
- A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del K 12, pošt. 80 v.
- Dr. Al. Zalokar: O ljudskem zdravju. Broš. 4 K, p. 70 v.
- Dr. B. Deré: Dojenje, njega ne-ovanje in prehrana. Broš. 4 K, pošt. 70 v.
- Dr. J. Demšar: Spolne bolezni. Broš. 6 K, pošt. 70 v.
- Ljubljanski Zvon. Izhaja vsak mesec in prinaša povesti, pesmi in razne članke. Celoletna naročnina znaša 70 K.

Knjige in Ljub. Zvon se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Odprto pismo

na predsednika deželne vlade dr. J. Brejca v Ljubljani.

Iz časopisa in iz strankinega tajništva SLS. Vam je gotovo znano, da je moja največja zasluga, da sem se že v prvih dneh prevrata sistematično in organizirano oprijel demobilizacijskega blaga, da sem se v mirnem času pečal le s konji in srebrnimi urami. Z nadčloveškim naporom in naglico sem rešil na tisoče koz ter tako preprečil, da jih ni dobil Pollak. Ravnotako koristno sem pustil prestaviti na varno celo vrsto najboljših motorjev in drugih finih strojev. Z njimi si vsakdo lahko postavi krasno in veliko tovarno. Žal me je zagledalo oko postave sredi najlepšega in najuspešnejšega dela. Med štirimi očmi povedano: vse je bilo tako kot so me obtožili in sodniki so imeli dober nos, da so zadeli z razsodbo čisto resnico. Ker pa moram preskrbeti zadoščenje za omadeževano čast mojo in naše nad navadnimi tatvinami visoko zvišene stranke, obračam se, gospod predsednik deželne vlade, sedaj, ko leži vsa moč v Vaših rokah, in ko treba, da se nad vsem, ki nam je bilo kdaj količak na potu, maščujemo, z vprašanjem, kaj mislite ukreniti nasproti sodnikom, ki so kot državni uslužbenci s svojo točnostjo in vestnostjo sicer storili svojo dolžnost, ki so pa vendarle zagrešili nečuveno hudodelstvo s tem, da so obsodili mene, najodličnejšega člana vesoljne SLS.

Ljubljana, dne 8. marca 1920.

Božidar Hudorovič.

Razširjajte Domovino!

Naročajte

Ljubljanski Zvon

najboljši in najstarejši slovenski leposlovni list.

Izhaja vsak mesec na 64 straneh ter velja za vse leto 70 K, za pol leta 35 K.

Naročnina se pošilja na „Tiskovno zadrugo“ v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Primešaj „MASTIN“ krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žrtja, potem se pospešuje redilnost, vsled tega teška živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmlila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola. Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konsumna društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izdelovalnici Mastina, to je

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani

5 zavojev (paketo) Mastina za 20-50 K poštnina prosto na dom. Od tam se pošlje Mastin s prvo pošto na vse kraje sveta.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavica in rezerve okrog **K 50,000.000** —
T. telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavica: **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davki plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. **Izdaja:** Čeke, nakaznice in akreditive na vso tu- in domačo mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležere v javnih skladiščih. Daje trgovaške kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.